

заборонялись вправи, що посилюють біль. Після зняття включати вправи для зміцнення м'язів спини і живота. Збільшувати тривалість прогулянок з 20-30 хвилин до 2-3 годин на день. Під час проведення фізичної реабілітації хворим похилого віку треба оцінити стан когнітивних функцій, психоемоційної сфери та їх мотивації. Перед початком занять розмовляти з хворим у повільному темпі, повторювати декілька разів інструкції, тренувати увагу, коригувати психоемоційні розлади, залучати до обговорення програми відновлення, складати розклад процедур для уникнення фізичної перевтоми [5].

Висновки. На основі аналізу науково-методичної літератури нами було визначено причини, механізм розвитку та особливості перебігу остеохондрозу хребта ускладненою грижею у поперековому відділі хребта. Враховуючи анатоμο-фізіологічні особливості будови та функції хребетного стовпа і прилеглих до нього тканин, поперековий відділ є найчастішою областю розвитку патології хребта, зокрема, остеохондрозу. Комплексна програма реабілітації хворих на остеохондроз поперекового відділу хребта, проводиться з урахуванням патогенезу захворювання та провідних синдромів. Враховуючи клінічні показники нами була висвітлена програма реабілітації, яка включала: лікувальну гімнастику; постізометричну релаксацію; лікувальний масаж із елементами тракції хребта; спеціальні вправи на технічних засобах з нестійкою опорою (балансувальні диски, фітболи).

Список використаних джерел

1. Межпозвоночная грыжа позвоночника начинается с остеохондроза. URL: <https://aif.ru/health/life/36861> (дата звернення: 10.11.2021).
2. Остеохондроз позвоночника: патогенез, неврологические проявления и современные подходы к лечению. Лекция для практических врачей. URL: <http://surl.li/ceorm> (дата звернення: 10.11.2021).
3. Остеохондроз. URL: <http://surl.li/ceoro> (дата звернення: 10.11.2021).
4. Система David у комплексі засобів фізичної реабілітації при міжхребцевих грижах поперекового відділу хребта. URL: <http://surl.li/ceorg> (дата звернення: 10.11.2021).
5. Фізична реабілітація при остеохондрозі поперекового відділу хребта ускладненого грижею міжхребцевих дисків на рівні S1-L5. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29330/1/Korniyuchuk_bakalavr.pdf (дата звернення: 10.11.2021).

Чалкова І. Ю., здобувачка вищої освіти гр. МСР-211
Науковий керівник – **Остряк Т. С.**, к. пед. н.
Національний університет «Чернігівська політехніка»

СУТНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ГРОМАДІ

У найзагальнішому вигляді соціальна робота в громаді визначається як процес сприяння звичайним людям у покращенні їх власного благополуччя, шляхом організації колективних дій. Інакше кажучи, соціальна робота в громаді окреслюється як втручання і активізація місцевих людських ресурсів з метою вирішення соціальних проблем, підвищення рівня надання послуг і соціального функціонування її членів. Акцент при цьому робиться на посередницькій, роз'яснювальній роботі і на ініціюванні створення структур, здатних розширити можливості місцевих жителів.

В умовах сьогодення, під час воєнного стану, діяльність соціального працівника в громаді є дуже важливою та необхідною формою надання послуг, адже зараз вразливі категорії населення потребують підтримки.

Громада як рівень соціальної роботи є привабливою й з огляду на можливість поєднувати формальні та неформальні види надання допомоги. Так, наприклад, у Великій Британії є спеціальний закон, що регулює взаємовідносини у наданні допомоги у громаді, згідно з яким можливо залучати недержавні організації до надання послуг, які повинні надаватися державними організаціями [1, с. 390].

Особливість підходу активізації громади полягає в тому, що пересічні люди визначають власні потреби, виробляють рішення і працюють, щоб виконати його.

Пересічні громадяни вчать, як працювати разом ефективно, здійснювати планування, розподіляти та залучати ресурси, оцінювати результати роботи. Вони можуть отримувати допомогу та підтримку від фахівців соціальної сфери, але саме члени громади, а не фахівці, контролюють процес вирішення певної проблеми [2, с. 46].

Поняття «соціальна робота в громаді» докладно розкрито у працях зарубіжних авторів, де воно трактується одночасно як робота в територіальній громаді і у мікросоціальному середовищі.

Так, Дж. Ротман, визначив три основних напрями соціальної роботи в громаді:

- 1) розвиток населеного пункту (проекти розвитку громади, розвиток груп самопомоги тощо);
- 2) соціальне планування (програмний розвиток);
- 3) соціальну дію (реформи на користь клієнтів із малозабезпечених прошарків громади) [1, с. 390].

Також, і Г. Чейнен, який розглядає роботу в громаді «як активізацію безоплатної, самомотивованої діяльності мешканців, що відображає або стосується сумісного життя чи умов мешканців цієї місцевості; вона також може містити в собі діяльність органів влади або інших дійових осіб, що мобілізує або включає такі дії з боку мешканців» [3, с. 30].

Так, головними завданнями соціального працівника у громаді полягають у: розвитку надомних, денних послуг та служб тимчасового догляду, щоб уможливити проживання людей у своїх власних домівках у випадках, коли це доречно; підтримці доглядальників; координації послуг за місцем проживання; забезпеченні раціонального використання коштів тих, хто оплачує послуги у громаді [1, с. 391].

Соціальна робота в громаді становить доволі складний та комплексний різновид діяльності, що потребує від соціального працівника інтегрованого підходу й різнопланових знань, умінь, норм та навичок. Тому підготовка останніх до такої роботи має спиратися як на вивчення специфічних методів роботи у громаді, так і на методики оцінки потреб конкретної громадської спільноти, планування програм та їх інформаційного супроводу, опанування ним формами та інструментами залучення громадськості до розв'язання соціальних проблем. Закономірно, що серед важливих напрямів роботи у громаді на перший план виходить розроблення та впровадження програм, які сприяють поліпшенню якості життя локальних чи великих груп, які враховують потреби й можливості громади, хоча й здебільшого їм бракує додаткових фінансових, матеріальних та людських ресурсів. Це, зі свого боку, вимагає від соціального працівника вмінь і навичок складання й просування проектних та адекватних заходів та вчинків [4, с. 62].

Таким чином, ми бачимо, що низка дослідників у сфері соціальної роботи наголошують на важливості включення громадської діяльності у вирішення соціальних проблем населення. Нині соціальна робота в громаді в Україні орієнтована, перш за все, на розв'язання низки проблем, шляхом надання різноманітних соціальних послуг населенню урядовими та громадськими організаціями. Проте, універсальна модель, на думку більшості науковців, які досліджували дану тему, повинна базуватися на поєднанні цих дій із розвитком громадських ініціатив щодо участі у вирішенні проблем. Тому система соціальної роботи повинна бути складена таким чином, аби в її реалізації брали участь не лише установи державні, а й громадське суспільство загалом.

Список використаних джерел

1. Семигіна Т. Соціальний працівник у громаді: чи можливо використати західний досвід в Україні? *Громадські ініціативи*. 2000. № 1. С. 32-33.
2. Безпалько О. В. Соціальна робота в громаді: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 176 с.
3. Чейнен Гебріел. Із тіней. Амстердам-Київ: Асоціація психіатрів України, 1997. 127 с.
4. Рибін В. П., Дідух О. Робота в громаді – професійна діяльність соціального працівника. *Соціально-психологічні виміри професійної майстерності особистості в умовах глобалізованого світу*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 16-17 трав. 2013 р.) / гол. ред. А. Фурман. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. С. 62-63.